

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: S. T., narozený X, v ČR naposledy v Zařízení pro zajištění cizinců
Balková 1, 331 65 Tis u Blatna, t.č. X
proti
žalovanému: Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké
policie, Odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort, IČO: 75151529,
sídlem Nádražní 2437/2, 301 00 Plzeň,

v řízení o žalobě ze dne 22. 7. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2024, č. j.
KRPP-102174-3/ČJ-2024-030022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie, Odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 12. 7. 2024, č. j. KRPP-102174-3/ČJ-2024-030022 se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 89 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 12. 7. 2024, č. j. KRPP-102174-3/ČJ-2024-030022 žalovaný rozhodl o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) za účelem správního vyhoštění; zároveň byla dle § 125 odst. 1 téhož zákona stanovena doba trvání zajištění na 120 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 10. 7. 2024, 14:40 hodin.

II.

Žaloba

2. Na úvod namítal žalobce, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela neadekvátní povaze rozhodnutí a nezabývá se dostatečně konkrétní situací žalobce. Dále žalobce namítal, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou naplnění důvodů zajištění dle § 124 odst. 1 písm.

b)

zákona o pobytu cizinců. Žalobce nesouhlasil s naplněním důvodu zajištění, kdy má být z jeho jednání zřejmý úmysl neopustit území ČR a tím mařit následný výkon rozhodnutí o vyhoštění. Žalobcovým úmyslem není setrvat v ČR, ale navrátit se zpět do země původu – do Mongolska. Tato skutečnost činí napadené rozhodnutí nezákonným, neboť postrádá legální základ pro tak závažný zásah do lidských práv. Ač dle žalobce žalovaný sice na straně 4. napadeného rozhodnutí ve třech bodech odůvodnil svůj závěr o zmiňovaném nebezpečí ztěžování výkonu správního vyhoštění žalobcem, považuje žalobce tyto argumenty za liché a věcně nesouvisející s tvrzeným úmyslem neopustit území ČR. Žalovaný argumentoval tím, že žalobce nemá cestovní doklad ani dostatek finančních prostředků k tomu, aby mohl vycestovat z ČR. Tyto skutečnosti však nikterak nesouvisejí s žalobcovým úmyslem navrátit se do Mongolska ani s tím, že by mělo být z jeho jednání zjevné, že území nechce opustit. Naopak žalobce žalovanému několikrát sdělil, že velice lituje toho, že porušil zdejší právní předpisy a že jeho zájmem je ČR opustit a navrátit se domů do Mongolska. Žalovaný dále vyjádřil nesouhlas s nemožností uložit zvláštní opatření pro tvrzený zjevný úmysl nelegálně vstoupit na území jiného členského státu, jak předpokládá § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců. V tomto směru poukázal žalobce na vnitřní rozpornost a nepřezkoumatelnost argumentace žalovaného, kdy rozhodnutí jednou uvádí, že z jednání žalobce je zjevný jeho úmysl neopustit území ČR a dále zase, že je zjevné, že má v úmyslu území ČR opustit a nelegálně vstoupit do jiného členského státu. Žalovaný se s možností uložení zvláštních opatření vypořádal nedostatečně. V napadeném rozhodnutí dle žalobce absentují dostatečně odůvodněné a podložené úvahy vedoucí žalovaného k závěru, že žalobce nebude s příslušným orgánem veřejné moci spolupracovat, nesplní podmínky zvláštního opatření a zmaří správní rozhodnutí o vyhoštění. Žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně staví své závěry pouze na skutečnosti, že žalobce se neoprávněně nachází na území členských států bez příslušného oprávnění a cestovního dokladu. Žalobce se ani nedopouštěl na území členských států žádné trestné činnosti, což bylo potvrzeno lustrací. NSS v rámci svého rozsudku ze dne 9. 2. 2017, č. j. 5 Azs 294/2016-18 přitom konstatoval, že pouze na základě neoprávněného pobytu a výkonu práce nelze vyloučit uložení zvláštních opatření. Žalobce dále namítal, že doba trvání zajištění je v jeho případě stanovena v rozporu se zákonem. Napadené rozhodnutí stanoví dobu zajištění na 120 dní. Jedná se o dobu až neobvykle dlouhou ve světle případů podobných, avšak žalovaný rezignoval na poskytnutí patřičného odůvodnění takto nezvykle dlouhé doby zajištění. Žalobce upozornil, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, kdy příkladem takového přístupu je právě napadené rozhodnutí, dle něhož je důvodem k zajištění fakticky pouze to, že se žalobce nacházel na území ČR nelegálně. Žalobce však v ČR nepáchal žádnou trestnou ani jinou protiprávní činnost. Dle žalobce tedy žalovaný neprokázal, že by žalobce v případě uložení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

povinnosti v rozhodnutí o správním vyhoštění tuto nerespektoval. Žalobce se tak domníval, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3 § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, jíž je ČR vázána. Z uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Ve vyjádření k žalobě dne 31. 7. 2024 žalovaný mimo jiné uvedl, že žalobce sice ve své výpovědi vyjádřil úmysl vrátit se zpět do Mongolska, avšak až když se dostal do situace, že nemohl cestovat dál do cílové země, protože byl pro nelegální pobyt bez víza a bez cestovního dokladu zajištěn zdejším správním orgánem. Úmysl vrátit se domů lze tedy považovat za podmíněný a v případě nezajištění žalobce zde bylo významné riziko, že bude dál pokračovat v úmyslu dostat se do cílové země, i proto, že za tuto cestu utratil nemalé peněžní prostředky. Z průběhu cesty žalobce je zřejmý jeho úmysl dostat se do cílové země a myšlenka návratu zpět do Mongolska se v jeho jednání dosud neobjevila, ačkoliv byl opakovaně policejními a pohraničními orgány jiných států na své cestě kontrolován a vrácen zpět po neoprávněném přechodu státních hranic. Žalobce v současné době skutečně dělá vše pro návrat do Mongolska, ale opět až v situaci, kdy mu kvůli zajištění v zařízení pro zajištění cizinců mnoho jiných variant nezbývá. Žalovaný dále uvedl, že na straně 4. napadeného rozhodnutí se zabýval možností uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců dostatečně. Stručné odůvodnění neznamená, že jde o nedostatečné odůvodnění. Žalovaný odmítl tvrzení žalobce, že si v rozhodnutí protiřečí. Žalovaný konstantně v rozhodnutí tvrdí, že žalobce v protokolu uvedl, že chce vycestovat zpět do Mongolska. Z jednání žalobce do doby zajištění zjevně vyplývá úmysl neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu. Žalovaný má zato, že na straně 4. napadeného rozhodnutí uvedl své úvahy v dostatečném rozsahu, a proto nepovažoval za pravdivé, že by stavěl své závěry jen na pouhém neoprávněném pobytu a pobytu bez cestovního dokladu. Žalovaný posuzoval důsledně všechny známé okolnosti případu. Dále zdůraznil, že žalobce překročil vnější schengenskou hranici neoprávněně mimo hraniční přechod, úmyslně se zbavil dokladů totožnosti, dál pokračoval v cestě přes několik států a vnitřních hranic až do Spolkové republiky Německo. Toto jednání samo o sobě vzbuzuje důvodné pochybnosti, že by žalobce jakkoli spolupracoval při realizaci svého návratu, pokud by k tomu nebyl donucen. Při stanovení délky zajištění vycházel žalovaný ze zkušeností s obdobnými případy. Lze jen zopakovat, že délku zajištění zejména prodlužuje proces identifikace osoby v případě absence dokladu totožnosti. Tuto situaci si žalobce způsobil sám, když se úmyslně zbavil dokladu totožnosti. Žalovaný je přesvědčen, že rozhodoval v souladu s právem a na základě v daném okamžiku známých skutečností. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.)
5. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je důvodná.
7. Ze správního spisu mimo jiné vyplývá: Dne 10. 7. 2024 v 13:50 hodin byla provedena Policií ČR pobytová kontrola na adrese Rozvadov 21, při níž byl kontrolován i žalobce. Žalobce nebyl schopen na výzvu hlídky prokázat svoji totožnost žádným cestovním dokladem a ani jiným dokladem totožnosti a totožnost sdělil pouze ústně. Byla provedena lustrace v Cizineckém informačním systému, ze kterého bylo zjištěno, že žalobce nemá na území ČR povolen žádný druh pobytu. Proto byl dne 10. 7. 2024 v 14:40 hodin zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d), odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a byl eskortován ke správnímu orgánu k provedení dalších úkonů. Dne 10. 7. 2024 byl ke správnímu orgánu přivolán tlumočník do jazyka mongolského, kdy za jeho přítomnosti účastník řízení uvedl své osobní údaje S. T., nar. X, státní příslušnost Mongolsko, podle kterých byla opět provedena prověrka v dostupných informačních systémech Policie ČR. Z prověrky bylo zjištěno, že nemá žalobce na území povolen žádný druh pobytu a pobývá zde bez cestovního dokladu. V protokolu o výsledku dne 11. 7. 2024 žalobce potvrdil výše uvedené skutečnosti. Dále uvedl, že ze svého domovského státu vycestoval letecky dne 27. 6. 2024 do Istanbulu, poté do Srbska do Bělehradu. Odtud jel autobusem na hranici s Rumunskem, kterou přešel pěšky ve 3 hodiny ráno. Šel společně se skupinou bez převaděče. Bylo mu řečeno, že je lepší doklady zahodit, že pak snáze získá mezinárodní ochranu v Evropě. Informace o tom, kam mají jít, dostávali průběžně od člověka, kterému zaplatili dohromady 3500 euro. Ze Srbska jel společně s ostatními ze skupiny dvěma taxíky do nějakého města, jehož název neví, bylo to již v Chorvatsku. Z Chorvatska jeli pořád jako skupina autobusem do Záhřebu a odtud jeli autobusem do Maďarska do Budapešti. Z Budapešti chtěli všichni jet do Francie. V Budapešti přenocovali jednu noc. Poté pokračovali v cestě dál. Neví, kudy jeli. Nakonec je zastavila německá policie. Vzali jim otisky prstů, vyslechli je a nakonec vyfotili. Následující den ráno je německá policie vysadila u obchodu s nápisem Free shop v ČR. Poté byl žalobce již kontrolován policejní hlídkou z ČR. Dále žalobce uvedl, že ČR pouze projížděl a nemá zde žádné bydlení. V ČR ani v EU nemá žádné příbuzné a ani osobu blízkou. Nemá žádné finanční prostředky k pobytu ani vycestování z území. Velice ho mrzí, že porušuje zákony ČR a chtěl by dodat, že by se chtěl co nejdříve dostat do své domovské země.
8. Dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *„Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.“*
9. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *„Policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.“

10. První okruh žalobních námitek se týkal naplnění důvodu skutkové podstaty zajištění za účelem realizace správního vyhoštění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný své závěry ohledně naplnění důvodu zajištění dle zmíněného ustanovení odůvodnil podle názoru soudu nedostatečně. Žalovaný se zejména nedostatečně vypořádal s částí ukládající mu povinnost odůvodnit, v čem lze spatřovat nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména např. tím, že vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání a v důsledku toho je také zjevný důvod, proč mu nelze uložit zvláštní opatření. Žalovaný spatřoval zmiňované nebezpečí především ve skutečnostech, jimiž jsou absence finančních prostředků k vycestování z území ČR, absence pobytového oprávnění a absence cestovního dokladu. V tomto směru soud, na rozdíl od žalovaného, neshledává odůvodnění nebezpečí maření nebo ztěžování výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění za dostatečné. Zajištění cizince neboli omezení na osobní svobodě, je krajní možností řešení, jak zajistit, aby následná realizace uloženého správního vyhoštění proběhla bez potíží a z hlediska časového a finančního efektivně. K naplnění podmínky zajistit cizince je tak třeba shledat nebezpečí určité intenzity a rozumné míry pravděpodobnosti. V tomto směru soud připomíná, že v případě žalobce se jedná o jeho první nelegální vstup na území ČR, kdy současně vyjádřil lítost nad svým jednáním a záměr navrátit se zpět do země původu, hned jak to jen bude možné. Současně nebylo zjištěno, že by žalobce působil potíže i v jiných členských státech EU (mimo nelegální vstup). V případě žalobce nebylo zjištěno, že by někdy v minulosti nerespektoval jiná rozhodnutí ukládající mu povinnost vycestovat. Současně žalobce ani nevyjádřil úmysl území ČR neopustit, ba naopak, jeho cílem je nyní opět země původu, což je rozumně očekávatelný zájem cizince v obdobném postavení. Ač žalovaný ve vyjádření k žalobě podotýká, že žalobce pojal úmysl vrátit se zpět do Mongolska až poté, co byl zajištěn, nemění tato situace nic na tom, že zde absentuje záměr žalobce neopustit území ČR, který není zřejmý ani z jeho jednání. Současně je logické, že žalobce změnil svůj původní záměr až poté, co byl vystaven překážce (zajištění a zahájení řízení o uložení správního vyhoštění). Žalobce rovněž nevyjádřil zájem na tom pokračovat dále do původně zamýšlené cílové destinace. Rovněž žalobce projevil reflexi nad svým protiprávním jednáním, když vyjádřil lítost nad svým protiprávním jednáním. Žalobce nezavdal důvod domnívat se, že by v případě uložení správního vyhoštění toto rozhodnutí nerespektoval nebo se pokusil před jeho účinky ukrýt na území ČR a zpřetrhat tak kontakt se správními orgány nebo znovu nelegálně překročit hranice a pokračovat do původně zamýšlené cílové destinace.
11. Žalovaný v napadeném rozhodnutí také neuvedl žádné další přidružené okolnosti případu, které by mohly dokládat již zmiňované nebezpečí, jako je například způsob překračování hranic jiných členských států před příjezdem do ČR (skrytý způsob, za pomoci převaděče), důvod vycestování žalobce z domovského státu, jeho dosavadní bytová historie v členských zemích aj.
12. V souvislosti s výše uvedeným soud dále považuje za nepřezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí žalovaného v části týkající se neuložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného nevyplývá, proč v případě žalobce nebylo možné přistoupit k uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalobce v případě ostatních druhů zvláštních opatření relevantně argumentoval žalobcovým nedostatkem financí či absencí existence místa, kde by se mohl na území ČR zdržovat (rovněž souvisí s otázkou financování či neexistencí vazeb na území ČR), nicméně žalovaný nepřesvědčivě odůvodnil, proč nebylo možné žalobci uložit

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Soud rovněž nesouhlasil s vyloučením možnosti uložení zvláštních opatření na základě ustanovení § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Na tomto místě soud znovu připomíná, že žalobce neuvedl žádné indicie, které by bylo možné vykládat jako záměr vstoupit na území dalšího členského státu EU, pokud by mu bylo uloženo zvláštní opatření.

13. Protože otázka nepřezkoumatelnosti odůvodnění výroku o zajištění je oddělitelná od ostatních otázek nastolených žalobou, soud zvážil, zda je třeba se k nim vyjadřovat.
14. Zabývat se oddělitelnými otázkami je nutno jen tehdy, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci (či lze-li vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat, že takový význam mít bude). Pokud se však s ohledem na dosavadní výsledky řízení, povahu věci či z jiných důvodů stávají některé skutkové a právní otázky (a k nim směřující žalobní námitky) bezpředmětnými v důsledku zrušovacího rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, není nutno se jimi zabývat; postačí toliko zdůvodnit, proč je má soud v daném řízení nadále za bezpředmětné (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).
15. V souzené věci není třeba se zabývat zbylými otázkami, protože část výroku o zajištění žalobce není samostatná a oddělitelná od vedlejší části výroku, tj. části o stanovení doby trvání zajištění výroku. Naříkané rozhodnutí tedy nelze zrušit jen v části výroku o zajištění žalobce a je třeba je zrušit v celém rozsahu výroku. Zrušením rozhodnutí o zajištění pak vzniká bezodkladná povinnost propustit žalobce ze zajištění; žádné další správní řízení ve věci zajištění se nevede.
16. Vyřešení zbylých otázek nastolených žalobou tedy nemá význam pro další řízení, protože žádné další řízení se nepovede. Žalovaný nemá kde odstranit nedostatky svého rozhodnutí. Oproti tomu žalobce uspěl v plném rozsahu a více uspět nemůže.
17. S ohledem na výše uvedené důvody soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (výrok I.).

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení se skládá z hotových výdajů na poštovní služby ve výši 89 Kč, přičemž soud žalovanému ke splnění povinnosti uložil lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 9. srpna 2024

Mgr. Jaroslava Krivánková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.